

LITERATURA. Eusko Jaurlaritzak eta Renoko Center of Basque Studiesek lankidetzarako hitzarmena sinatu dute

Euskal literatura anglosaxoniarrak merkatuan sartzen saiatuko da aurki

Euskal obrak ingelesez emango dituen bilduma gidatuko dute M.J. Olaziregik eta L. Whitek

Estibalitz Ezkerra | BILBO

Irakurle estatubatuarrek euskal literatura bertatik bertara ezagutzeko aukera edukiko dute aurki. Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza sailak —Kultura eta Lehendakaritzaren sailen laguntzarekin— Renoko Center of Basque Studiesekin sinaturiko akordioaren bitartez, zenbait euskal liburu ingelesezko bertsioan argitaratuko dira AEBetan. Helburu horrekin —euskal letrak anglosaxoniarrak merkatuan sartzeari, alegia—, aipatu erakundeek bilduma bi eratu dituzte: euskal klasikoena batetik, eta euskal literaturarena bestetik. Azken hori, ingelesez *Basque literature series*, Linda White Renoko irakasleak eta Mari Jose Olaziregi EHUKo Euskal Filologia fakultateko irakasleak zuzenduko dute. «Gaur egungo euskal literaturako testurik adierazgarrienak ingelesera itzuli eta ezagutzera ematea da xedea», azaldu dute irakasleek. «Erronka handia izango da, euskaratik zuzenean ingelesera egingo baitira itzulpenak».

Hain zuzen, itzulpenaren kontua oso garrantzitsua zela eta halako lanetan eskarmen-tua duten hiru itzultzaile aukeratu dituzte: Elizabeth Macklin New Yorkeko poeta, Iowako Kristin Addis, eta gaur egun Ingalaterran bizi den Amaia Gabantxo bermeotarra. Oraindik ez dute jaso proiektuan parte har dezakeen laugarren itzultzailearen oniritzia. White eta Olaziregirekin batera, bildumaren norakoak zehaztuko dituen argitalpen komite batek lan egingo du. Euskal literaturaren adituak diren zortzi pertsonen osatuko dute hura.

Antologia, saila zabaltzeko

80ko hamarkadatik gaur arteko ipuingintza jorratuko duen antologiak zabaltzeko du *Basque literature series* delakoa. Mari Jose Olaziregi bera dabil ipuinen aukeraketa egiten, eta otsailerako prest egongo da lagina. Hortik aurrera, obra itzultzaileen esku geratuko da. Antologiak hamabost edo hamazazpi idazleren ipuin laburrak bilduko ditu, eta, horiekin batera, euskal fikzio garaikideari buruzko aurkezpen txikia zein egileen fitxa biografikoak jasoko ditu. 2004ko apirilera arteko liburua kaleratzeko moduan egotea es-

EGUNKARIA
Mari Jose Olaziregi eta Linda White izango dira bildumaren gidariak.

HELBURUA

Urtero euskal liburu bat ingelesera itzultzeko asmoa dute saileko arduradunek; hiru urteko epean hiru obra, alegia

pero dute bilduma arduradunek. «Zergatik antologia bat? Euskal literaturan dauden estilo eta joera narratiboak buruz ikuspegi zabala ematen duelako», diote saileko zuzendariak. «Gainera, anglosaxoniarrak merkatuan ipuinek eta narrazio laburrek Euskal Herrian baino tradizio handiagoa daukate. Eta beti izango da errazagoa jendea antologia bat irakurtzera animatzea, ezezaguna zaion nobela bat irakurtzea baino».

Bestalde, bilduma zein argitaletxeek kaleratzeko duen oraindik erabakitze dago. «Gure asmoa zera da: argitaletxe iparramerikar batekin koedizioa hitzartzea. Modu horretan, itzulpena geuk jarriko genuke eta haiek argitalpena». Baina anglosaxoniarrak merkatuak funtzionatzeko arau propioak ditu, eta, gaur egun, liburu baten hamar mila ale salduko direla aldez aurretik ziurtaturik ez bada, argitaletxe komertzialek nahiago dute horrelako proiektuetan ez sartzeari. Aldiz, argita-

letxe akademikoek —Kalifornia, Columbia eta Cambridge unibertsitateen inguruan mugitzen direnak— abantaila ugari eskaintzen dituzte. «Zenbait genero, poesia bereziki, horrelako argitaletxeetan ateratzen dira. Banaketa eta izenburuaren iraupena bilduman ziurtatzen dute horrelakoek. Argitaletxe komertzialean, berriz, liburu bat ez bada saltzen, katalogotik berehala desagertuko da. Dena den, argitaletxe akademikoaren bat proiektu honetan sartzeari loteria irabaztea litzateke».

«Proiektu handinahia dugu

esku artean, euskal literatura anglosaxoniarrak merkatuan mugitu eta katalogo batean sartuko duen argitaletxea topatu behar baitugu. Ez da erraza izango, baina argi daukagu ez dugula ekimena bigarren mailako bihurtzerik nahi», azaldu dute.

Antologiaren ondotik, eleberririk itzultzeari ekitea da White eta Olaziregiren asmoa. Aurreikuspenak ondo badoaz, *Basque literature series*-en barruan urtero liburu bat kaleratzea espero dute. Hau da, hiru urteko epean beste horrenbeste obra argitaratzea.

AKORDIOA

Euskal kultura Estatu Batuetan ezagutzera eman

Proposamenetatik esanguratsuenak bada ere, euskal liburuaren itzulpen lana ez da Eusko Jaurlaritzak diruz lagunduko duen ekimen bakarra. Renoko Center of Basque Studiesekin eginiko akordioaren barruan, sarearen bitartez eskaintzen diren graduatu ondoko ikastaroak —euskal gaiei buruzkoak— eta erakundeak urtero antolatzen dituen biltzarrek sustatzeko konpromisoa hartu du gobernuak. Hain zuzen, Renoko zentroko biltzarrek, hizlari zein tematika aldetik, maila handia aurkeztu ohi dute. Aurtengoak nazionalismoa izan du hizpide, eta 2003ko apirilean garatuko dena bertsolaritzaren inguruan garatuko da. Bertan, ahozko sunean munduan diren aditu garrantzitsuenek eta bertsolari ezagunek hartuko dute parte. Besteak beste, Euskal Herriko Joxerra Gartzia, Jon Sarasua eta Andoni Egaña joango dira hara. Bi urte barru, euskal literaturaren inguruan antzeko ekimenen bat plazaratzeko asmoa daukate. Ordurako prest egongo litzateke *Basque literature series*-en lehen labealdia, 80ko hamarkadatik gaur arte doan euskal ipuinen antologia, alegia. Estatubatuarren aurrean agertzeko aurkezpen txartel ezin hobea litzateke hori, jardunaldietan azalduko den beren kabuz ezagutzeko aukera edukiko bailukete.

Euskararen etxea

PELLO SALABURU
SAIAKERA

Itzarri nahi ez zuen printzesa

FELIPE JUARISTI

NOBELA

Krokodiloa ohe azpian

MARIASUN LANDA

NARRAZIOA

Zorion perfektua

ANJEL LERTXUNDI
NOBELA

Mailu isila

JUAN KRUIZ IGERABIDE

POESIA

Kafka Bilbon

PEDRO ALBERDI

NARRAZIOAK

Obabatiko tranbia

IBAN ZALDUA
ZERBERRI SAILA

Gorroto haut

HAINBAT IDAZLE
GORROTOZKO
SOLASEAN

NARRAZIOAK

Bertso minez

JOSEBA ZUBIMENDI

BERTAKO SAILA

